7/3224

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

12 Ağustos 2004

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 7727
KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Bihlun TAMAYLIGİL tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tevcih edilen 7/3224 esas sayılı **yazılı soru önergesinde** yer alan hususlara ilişkin Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) Genel Müdürlüğünce sorulara verilen cevaplar aşağıda sunulmuştur:

02.04.2004 tarih 2004/22 sayılı Özelleştirme Yüksel Kurulu Kararı ile Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ)da özelleştirme kapsamına alınmıştır. Söz konusu karar ile, "TEDAŞ"ın satış, kiralama, işletme hakkı devri ve işin gereğince sair hukuki tasarruflar yöntemlerinden biri veya birkaçının birlikte ve/veya ayrı ayrı uygulanması suretiyle özelleştirilmesine ve işlemlerin 31.12.2006 tarihine kadar tamamlanmasına karar verilmiştir.

Bu işlemden ilk olarak turizm sektörü etkilenmiş, Nisan ayına kadar turizmin teşvik edilmesi kapsamında Turizm Teşvik Belgesine sahip işletmelere TEDAŞ tarafından indirimli tarife uygulanmaktayken, Özelleştirme Yüksek Kurulunun söz konusu kararı ile TEDAŞ, 08.06.1984 tarih 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamından çıkarılmış olduğundan bu KHK'de yer alan görev zararlarının Hazine tarafından kapatılması uygulamasının da dışında kalmaktadır. İndirimli tarifelerden kaynaklanan görev zararlarını Hazineden tahsil etme imkanı kalmayan TEDAŞ tarafından 02.04.2004 tarihinden itibaren indirimli fatura uygulamasına son verilmiş ve turizm işletmelerine fark faturaları düzenlemeye başlanmıştır.

Bu kapsamda;

SORU 1- Gerek halkımızın gerekse ülkemiz reel ve hizmet sektörlerinin çok önemli bir parçasını oluşturan elektrik tüketiminin dağıtıcısı olan TEDAŞ'ın özelleştirme programına alınmasının nedeni nedir?

CEVAP 1- 17.03.2004 tarihli YPK Kararı ile "Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Stratejisi Belgesi" kabul edilmiştir. Bu Strateji Belgesinden özelleştirmelere dağıtım sektöründen başlanacağı belirtilmiş ve eylem planına uygun olarak TEDAŞ özelleştirme programına alınmış ve bu karar 03.04.2004 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

SORU 2- TEDAŞ özelleştirme programına alınırken özelleştirmenin fayda maliyet analizi yapılmış mıdır?

./..

7/3224

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 7727 12 Ağustos 2004
KONU :

CEVAP 2- Dağıtım sektörünün özelleştirme programına alınmasının, elektrik enerjisinin tüm tüketicilere yeterli, kaliteli, sürekli ve düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde sunulması temel amaçtır. Elektrik enerjisi sektöründe talep artışını karşılayacak yatırım ortamının oluşturulması, dağıtım sistemindeki kayıpları ve kaçak enerji kullanımının asgari seviyelere indirilmesi, çevresel etkilerin azaltılması, maliyetlerin düşürülmesini sağlayacak yol izlenecek ve özel sektöre dönüşüm gerçekleştirilecektir.

SORU 3- Özelleştirme İdaresi Başkanlığının internet sitesinde yer alan "Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Strateji Belgesi"nde özelleştirmeler sonrasında elektrik enerjisi fiyatlarında kalıcı artışlara yol açılmamasına dikkat edileceği belirtilmektedir. Yukarıda yer verilen gelişme, henüz özelleştirme gerçekleşmeden firmalara ek bir maliyet yüklenmekteyken, bu nasıl sağlanacaktır?

CEVAP 3- Özelleştirmeler sonrasında; elektrik üretim ve dağıtım hizmet maliyetlerinin düşürülmesi, arz güvenliğinin sağlanması ve kalitesinin artırılması, dağıtım sektöründeki teknik kayıpların OECD ülkeleri ortalamalarına indirilmesi ve kaçakların önlenmesi, gerekli yenileme ve genişleme yatırımlarının özel sektörce daha rasyonel yapılabilmesi sağlanacak ve böylece piyasada oluşacak rekabet yoluyla ve hizmet kalitesinin düzenlenmesiyle sağlanan fayda tüketicilere yansıtılacak ve elektrik fiyatlarında kalıcı artışlara yol açılmaması temin edilmiş olacaktır.

SORU 4- Turizm firmaları ve indirimli tarifeden yararlanan diğer firmaların söz konusu uygulamadan kaynaklanan rekabet kaybını karşılamak amacıyla başka teşvik unsurları uygulanacak mıdır?

CEVAP 4- 12.04.2002 tarih 2002/4100 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 16 ncı maddesine göre turizm belgeli yatırım ve işletmeler süresiz, ibadethaneler ve genel aydınlatma yerleri, tarımsal sulama tesisleri, arıtma tesisleri, hayır kurumları, dernekler, vakıflar, resmi okullar, resmi üniversiteler, resmi sağlık kuruluşları ise süreli olarak indirimli elektrik tarifesinden yararlanmaktaydılar.

ÖYK'nun 02.04.2004 tarih 2004/22 sayılı kararı ile TEDAŞ'ın özelleştirme kapsam ve programına alınmasından sonra, Hazine Müsteşarlığının ".... görev zararı kararnameleri hukuken geçerliliğini sürdürmekle birlikte, TEDAŞ'ın özelleştirme programına alındığı 02.04.2004 tarihinden sonraki uygulamalara yönelik TEDAŞ Genel Müdürlüğüne görev zararı olarak herhangi bir ödeme yapılması olanağının kalmadığı" yönündeki görüşüne istinaden, TEDAŞ Genel Müdürlüğünce indirimli tarifeler uygulanmamaktadır.

./..

7/3224

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 7727
KONU :

12 Ağustos 2004

4628 sayılı Kanunun 13/c maddesinde *"Belirli bölgelere ve/veya belirli amaçlara yönelik olarak tüketicilerin desteklenmesi amacıyla sübvansiyon yapılması gerektiğinde, bu sübvansiyon fiyatlara müdahale edilmeksizin, miktarı ile esas ve usulleri Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenmek üzere söz konusu tüketicilere geri ödeme şeklinde yapılır"* ifadesi yer almaktadır. Bu madde ile amaçlanan; tarifelere gerçek maliyetlerin yansıtılması esasına geçilmesi, çapraz sübvansiyonların kaldırılması ve eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması ilkeleri gereği indirimli tarife uygulamasına son vermektedir. Bu çerçevede bazı kanunlar ve kararlar gereği çeşitli sektörlere ve işletmelere sağlanan indirimli tarife uygulamasına son vermektedir. Kanunda öngörülen doğrudan gelir desteğinin nasıl ve kimlere sağlanacağına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

SORU 5- Aynı belgede "özelleştirme uygulamalarında sadece gelire odaklı bir yaklaşım sergilenmeyeceği" belirtilmektedir. Buradan hareketle, TEDAŞ'ın özelleştirilmesinden ne kadar gelir beklenmektedir ve özelleştirmeyle halen var olmadığı düşünülen hangi amaçlara ulaşılması beklenmektedir?

CEVAP 5- Özelleştirme uygulamalarının sadece gelire odaklı bir yaklaşım sergilemeyeceği belirtilirken bu özelleştirmenin temel ilkelerinden birisi olarak konulmaktadır. TEDAŞ'ın özelleştirilmesi 4046 sayılı Kanun çerçevesinde yapılacak olup, değer tespit çalışmaları Kanunun 18 inci maddesinde yer aldığı üzere yapılacaktır.

Özelleştirmeyle ulaşılmak istenen amaçlar; elektrik üretim ve dağıtım hizmet maliyetlerinin düşürülmesi, arz güvenliğinin sağlanması ve kalitesinin arttırılması, dağıtım sektöründeki teknik kayıpların OECD ülkeleri ortalamalarına indirilmesi ve kaçakların önlenmesi, gerekli yenileme ve genişleme yatırımlarının özel sektörce daha rasyonel yapılabilmesi ve böylece piyasada oluşacak rekabet yoluyla ve hizmet kalitesinin düzenlenmesiyle sağlanan faydanın tüketicilere yansıtılmasıdır.

Bilgilerinizi ve gereğini takdir ve tensiplerinize arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı